

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2024. 04. 30. 8:55

Osztály: 10.b

Iskola neve és címe: Kempelen Farkas Gimnázium, Budapest, 1223, Közgazdász u. 9-11.

Tanít: Princz András Pál

Témakör megnevezése: A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

Tanítási egység (téma) címe: A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig – A világgazdaság erőterei

Az óra (jellemző) típusa: Összefoglaló óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai: a témakör teljes átisméltése különböző munkaformák keretében, a témakör fő fogalmainak, folyamatainak és összefüggéseinek isméltése, előzetesen megszerzett tudás gyakorlati alkalmazása

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai: a tanulók legyenek képesek a korábbi órákon tanultakat felidézni, fejlődjön a szövegértési-szövegalkotási kompetenciájuk, anyanyelvi kommunikációs készségek fejlesztése, matematikai-logikai képességek fejlesztése, rendszerben gondolkodás erősítése, a földrajzi szemlélet formálása.

2.3. A tanítási óra nevelési céljai: csoportunkában végzett feladatokkal a társas- és anyanyelvi kompetenciák fejlesztése, világgazdasági folyamatok iránti érdeklődés felkeltése, társakkal való együttműködés - szociális kompetenciák fejlesztése

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új: BRICS-országok
- megerősítendő: gazdaság, világgazdaság, primer szektor, szekunder szektor, terciér szektor, kvaterner szektor, bruttó hazai össztermék (GDP), bruttó nemzeti jövedelem (GNI), gazdasági növekedés, piacgazdaság, profit, világtermék, helyi gazdaság, munkamegosztás, centrum, félperiféria, periféria, gazdasági erőter, nemzetközi kereskedelem, munka, foglalkoztatottság, munkanélküliség, foglalkozási szerkezet, háztartási munka, transznacionális vállalat (TNC), telepítő tényező, leányvállalat, gazdasági integráció, gazdasági unió, monetáris unió

b. Folyamatok:

- új: -
- megerősítendő: transznacionális vállalatok működése, globalizáció folyamata

c. Összefüggések:

- új: -
- megerősítendő: világgazdaságot befolyásoló tényezők

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák: topográfiai ismeretek (centrum-periféria-félperiféria feladat), fogalmak isméltése, szövegértés és ábraelemzés (tk szöveg), játékos gyakorló-levezető feladat (Kahoot), társas- és anyanyelvi kompetenciák (csoportmunka)

f. Főbb tanulói tevékenységek: csoportmunkában isméltés, fogalmak gyakorlása, szövegértelmezés és elemzés, ábraelemzés

3. Szemléltető és munkaeszközök

feladatlapok

tankönyv (link: https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-FOL910TA_II__teljes.pdf)

okostelefon

atlasz

füzet

4. Felhasznált irodalom

tankönyv (link: https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-FOL910TA_II__teljes.pdf)

5. Mellékletek jegyzéke

fogalom dominó

centrum, periféria, félperiféria térképes feladat

Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	Adminisztráció	-	-	-	-
11'	Periféria, félperiféria, centrum térkép feladat Csoportmunkában a diákoknak az állításokat a megfelelő helyre kell elhelyezniük	ismétlés, tudás ellenőrzése értékelés	tényanyaggyűjtés, szövegértés, szövegelemzés, tanulói magyarázat	csoportmunka	atlasz, feladatlap
21'	fogalom dominó	ismétlés, fogalommagyarázat ellenőrzés, értékelés	szövegértés - szövegalkotás	csoportmunka	dominókártyák
33'	szövegértés feladat TK: A BRICS országok, 102. oldal) A diákok feldolgozzák csoportban a szöveget, közben átismélik a témakör fontos fogalmait az értelmezés során, elemzik a kapcsolódó ábrákat.	ismétlés rögzítés ellenőrzés, értékelés	szövegértés, szövegelemzés, ábraelemzés	csoportmunka	TK. 102. o. BRICS füzet?? atlasz
43'	Kahoot kérdések a témakörből, ismétlés https://create.kahoot.it/share/osszefoglalas-vilaggazdasag/c6a47e9f-1c72-4192-957f-4d865eb99422	ismétlés, alkalmazás, rögzítés, ellenőrzés, értékelés	Kahoot kvízzjáték	egyéni munka	okostelefon, internet, okostábla

45'	lezárás, összegzés, felmerülő kérdések megválaszolása a témazáró előtt	összefoglalás, lezárás, értékelés	tanári kérdés, tanári / tanulói magyarázat	frontális munka	tk – ismétlésre került leckék megnevezése, tk. összefoglaló lecke kérdéseinek megválaszolása-
-----	--	-----------------------------------	--	-----------------	---

Mellékletek

1. FELADAT: Készítsetek magyarázatot a térképhez! Jelöljétek, hogy melyik színárnyalat jelöli a centrumot, perifériát, félperifériát!

2. FELADAT: Helyezzétek a térképen az 1. feladatban jelölt térségekre a megfelelő állításokat!

	MEGOLDÁS
1. Legnagyobb profitot szerzi a termelésből	centrum
2. A munkamegosztás miatt a legfejletlenebb térség.	periféria
3. Itt összpontosultak a magas értéket előállító, magasabb munkabérű tevékenységek.	centrum
5. 20. század második felétől Dél-Korea gazdasági fejlődése miatt ide kerül.	centrum
6. 1. centrumtérség neve:	Japán, centrum
7. 2. centrumtérség neve:	Észak-Amerika, centrum
8. 3. centrumtérség neve:	Nyugat-Európa, centrum
9. Legnagyobb mértékű működőtőke-export	centrum (Japán)
10. Nagymértékű tőkeimport.	periféria és félperiféria
11. A centrumhoz való felzárkózás a gazdaságpolitika legfőbb törekvése.	félperiféria
12. A társadalom széles tömegei számára tudnak viszonylagos jólétet biztosítani.	centrum
13. A kelet-ázsiai „újonnan iparosodott országok” ide tartoznak.	félperiféria
14. Az állam sokszor a hadsereg támogatásával biztosítja hatalmát.	periféria
15. Általában a magas profittartalmú tevékenységeket (pl. kutatás-fejlesztés) itt végzik az anyavállalatok.	centrum
16. Olcsó munkaerő forrása, növekvő számú munkaképes korú népesség.	periféria
17. A termelés kevésbé jövedelmező részét ide helyezik át.	periféria
18. Az egykori gyarmatok gyakran ide tartoznak.	periféria
19. Jellemzően ebben a térségben zajlik a termékfejlesztés.	centrum
20. A nemzetközi munkamegosztásból származó profit köztes nagyságú.	félperiféria

<p style="text-align: center;">GAZDASÁG</p>	<p style="text-align: center;">Az emberiség gazdasági tevékenységének összessége és ennek rendszere.</p>
<p style="text-align: center;">VILÁGGAZDASÁG</p>	<p>Ide soroljuk a nyersanyagokat ki- és megtermelő tevékenységeket: a mezőgazdaságon (növénytermesztés és állattenyésztés) kívül az erdőgazdálkodást, a halászatot és halgazdálkodást, a vadgazdálkodást, valamint a bányászatot.</p>
<p style="text-align: center;">PRIMER SZEKTOR</p>	<p>Ide tartoznak azok a tevékenységek, amelyek valamilyen feldolgozott terméket készítenek a primer szektor által előállított nyersanyagokból. Elsősorban az ipari tevékenységek tartoznak ide (pl. élelmiszeripar, textilipar, autóipar), de a szekunder szektor része az építőipar vagy az energiaellátás is.</p>
<p style="text-align: center;">SZEKUNDER SZEKTOR</p>	<p>Ide soroljuk a szolgáltatásokat mint gazdasági tevékenységeket. A szolgáltatások egy részét üzleti szereplőknek nyújtják (pl. szállítmányozás, nagykereskedelem, könyvelés), más részüket a lakosság számára (pl. oktatás, kiskereskedelem). Közszolgáltatásokat hívunk, amelyekhez az állam mindenki számára hozzáférést biztosít (pl. egészségügyi ellátás, vízellátás, közösségi közlekedés), erős állami szabályozás mellett.</p>
<p style="text-align: center;">TERCIER SZEKTOR</p>	<p>Az információhoz és a tudáshoz szorosan köthető tevékenységeket fogja össze (pl. kutatás-fejlesztés, szoftverfejlesztés, üzleti tanácsadás). A gazdaság e részét tudásgazdaságnak is szokták hívni.</p>
<p style="text-align: center;">KVATERNER SZEKTOR</p>	<p>Bruttó hazai össztermék. Egy ország területén egy év alatt előállított, végső felhasználásra kerülő termékek és szolgáltatások összértéke.</p>

<p style="text-align: center;">GDP</p>	<p>Bruttó nemzeti jövedelem. Az adott ország lakosai által és a vállalatokban megtermelt, végső felhasználásra kerülő termékek és szolgáltatások összértéke. Azaz a GDP értékéhez hozzáadjuk az ország lakosai és vállalatai által külföldön előállított jövedelmet, és kivonjuk a más ország lakosai és vállalatai által az adott országban előállított jövedelmet.</p>
<p style="text-align: center;">GNI</p>	<p>Ütemét szokás vizsgálni. Ezt úgy kapjuk meg, hogy az adott év GDP-értékét az előző év GDP-jéhez viszonyítjuk.</p>
<p style="text-align: center;">GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS</p>	<p>Magántulajdonra épül. A termeléshez szükséges természeti erőforrások (pl. a termőföld, a föld mélyének ásványkincsei), az ipari termelésben és a szolgáltatásokban felhasznált gépek, berendezések, illetve a termeléshez szükséges tudás döntően magántulajdonban vannak. E termelési tényezők tulajdonosai úgy gazdálkodnak, hogy nyereséget, más néven profitot érjenek el.</p>
<p style="text-align: center;">PIACGAZDASÁG</p>	<p>Valamely gazdasági tevékenység során felmerült, számszerűen kifejezett bevételek és költségek különbsége.</p>
<p style="text-align: center;">PROFIT</p>	<p>Olyan termék mely a világban szinte bárhol megvásárolható.</p>
<p style="text-align: center;">VILÁGTERMÉK</p>	<p>A társadalmi kooperáció egyik formája. Tág értelemben a különböző, de egyúttal egymással összefüggésben álló munkafajták, termelési funkciók, foglalkozások, valamint a köztük lévő társadalmi kapcsolatok rendszere.</p>
<p style="text-align: center;">MUNKAMEGOSZTÁS</p>	<p>Gazdasági központi terület, a nemzetközi munkamegosztásból nagyobb profitra tesz szert.</p>

<p style="text-align: center;">CENTRUM</p>	<p style="text-align: center;">Gazdasági munkamegosztás jellegzetességeit tekintve köztes helyzetű terület.</p>
<p style="text-align: center;">FÉLPERIFÉRIA</p>	<p style="text-align: center;">Gazdasági határterület, a nemzetközi munkamegosztásból kis profitra tesz szert.</p>
<p style="text-align: center;">PERIFÉRIA</p>	<p style="text-align: center;">Ország- vagy térségcsoport, amelynek gazdasági szereplői szoros gazdasági kapcsolatok fűzik össze.</p>
<p style="text-align: center;">GAZDASÁGI ERŐTÉR</p>	<p style="text-align: center;">Internacionális kereskedelem. Lehetővé teszi a nemzetközi munkamegosztást és így a gazdaságok szakosodását.</p>
<p style="text-align: center;">NEMZETKÖZI KERESKEDELEM</p>	<p style="text-align: center;">Gazdasági statisztikák számára láthatatlan, általában fizetetlen, otthon végzett munka.</p>
<p style="text-align: center;">HÁZTARTÁSI MUNKA</p>	<p style="text-align: center;">Az aktív keresők arányának megoszlása a gazdaság fő szektorai között.</p>
<p style="text-align: center;">FOGLALKOZÁSI SZERKEZET</p>	<p style="text-align: center;">Olyan vállalatok, amelyek tevékenységüket országhatárokon átívelően végzik, termelésüket világszinten szervezik meg.</p>

TRANSZNACIONÁLIS VÁLLALAT	Gazdasági integráció azon foka, mikor a tagok összehangolják gazdaságpolitikájukat.
GAZDASÁGI UNIÓ	Gazdasági integráció azon foka, mikor a tagok közös fizetőeszközt használnak.
MONETÁRIS UNIÓ	A gazdaság az emberi szükségletek, igények kielégítésére végzett, tudatos tevékenységek rendszere. Folyamatosan változik, hogy a társadalom mit tart gazdasági tevékenységnek ez területenként is különbözhet, hiszen szükségleteink és igényeink is változnak